

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.5.2020
COM(2020) 555 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Is-Slovenja

**Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni
Ewropea**

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

Is-Slovenja

Rapport imhejji skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea

1. INTRODUZZJONI

Fl-20 ta' Marzu 2020, il-Kummissjoni adottat Komunikazzjoni dwar l-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġeneralni tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-klawżola, kif inhu stipulat fl-Artikoli 5(1), 6(3), 9(1) u 10(3) tar-Regolament (KE) 1466/97 u l-Artikoli 3(5) u 5(2) tar-Regolament (KE) 1467/97, tiffacilita l-koordinazzjoni tal-politiki baġitarji fi żminijiet ta' tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Fil-Komunikazzjoni tagħha, il-Kummissjoni kkondivit mal-Kunsill il-fehma tagħha li, minħabba t-tħalli t-naqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku mistenni b'riżultat tat-tifqigħha tal-COVID-19, il-kundizzjonijiet attwali jippermettu l-attivazzjoni tal-klawżola. Fit-23 ta' Marzu 2020, il-Ministri tal-Finanzi tal-Istati Membri qablu mal-valutazzjoni tal-Kummissjoni. L-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġeneralni tippermetti għal tluq temporanju mill-perkors ta' aġġustament lejn l-objettiv baġitarju fi żmien medju, sakemm dan ma jipperikolax is-sostenibbiltà fiskali fi żmien medju. Ghall-parti korrettiva, il-Kunsill jista' jiddeċiedi wkoll, b'rakkomandazzjoni mill-Kummissjoni, li jadotta trajettorja fiskali riveduta. Il-klawżola liberatorja ġeneralni ma tissospendix il-proċeduri tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Dan jippermetti li l-Istati Membri jitbiegħdu mir-rekwiżiti baġitarji li normalment jaapplikaw filwaqt li jippermetti lill-Kummissjoni u lill-Kunsill iwettqu l-miżuri ta' koordinazzjoni tal-politika mehtiega fil-qafas tal-Patt.

Id-data notifikata mill-awtoritajiet Sloveni fil-31 ta' Marzu 2020 u sussegwentement ivvalidata mill-Eurostat¹ turi li s-surplus tal-amministrazzjoni pubblika fis-Slovenja laħaq iż-0,5 % tal-PDG fl-2019, filwaqt li d-dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika kien ta' 66,1 % tal-PDG. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2020, is-Slovenja qiegħda tippjana deficit ta' 8,1 % tal-PDG fl-2020, filwaqt li d-dejn huwa ppjanat li jkun ta' 82,4 % tal-PDG.

Id-deficit ippjanat tal-amministrazzjoni pubblika fl-2020 jipprovd evidenza *prima facie* tal-eżiżenza ta' deficit eċċessiv kif definit fil-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir.

F'dan l-isfond, il-Kummissjoni għalhekk ġejji dan ir-rapport, li janalizza l-konformità tas-Slovenia mal-kriterji tad-deficit u d-dejn tat-Trattat. Ir-rapport iqis il-fatturi rilevanti kollha u jqis kif xieraq l-iskoss ekonomiku kbir marbut mal-pandemija tal-COVID-19.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

Tabella 1. Deficit u dejn tal-amministrazzjoni pubblika (% tal-PDG)

		2016	2017	2018	2019	2020 COM	2021 COM
Kriterju tad-deficit	Bilanc tal-amministrazzjoni pubblika	-1,9	0,0	0,7	0,5	-7,2	-2,1
Kriterju tad-dejn	Dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika	78,7	74,1	70,4	66,1	83,7	79,9
	Diskrepanza mal-valur referenzjarju tat-tnaqqis tad-dejn				-6,8	2,8	-2,8
	Tibdil fil-bilanç strutturali	0,4	0,6	-0,2			
	MLSA meħtieg	-1,1	-2,1	-6,2			

Nota: MLSA tirreferi ghall-“Aġġustament Strutturali Lineari Minimu”

Sors: Eurostat, It-tbassir tar-rebbiegha 2020 tal-Kummissjoni

2. KRITERJU TAD-DEFIĆIT

Fuq il-baži tal-Programm ta' Stabbiltà tal-2020, id-deficit tal-amministrazzjoni pubblika tas-Slovenja fl-2020 huwa ppjanat li se jilhaq it-8,1 % tal-PDG, 'il fuq u mhux qrib tal-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG fit-Trattat. Iż-żieda fid-deficit tirrifletti l-istimolu ppjanat ta' 4,4 % tal-PDG u l-effetti tal-kotazzjoni ekonomika.

L-eċċess ippjanat fuq il-valur ta' referenza tat-Trattat fl-2020 huwa eċċeżzjonali, minħabba li jirriżulta minn tnaqqis qawwi fir-ritmu ekonomiku. Meta jkun ikkunsidrat l-impatt tal-pandemija tal-COVID-19, it-tbassir tar-rebbiegha 2020 tal-Kummissjoni tiprojetta tnaqqis fit-tkabbir tal-PDG reali ta' 7,0 % fl-2020.

L-eċċess ippjanat fuq il-valur ta' referenza tat-Trattat ikun temporanju fuq il-baži tat-tbassir tar-rebbiegha 2020 tal-Kummissjoni, li tiprojetta li d-deficit tal-amministrazzjoni pubblika jonqos taħt it-3 % tal-PDG fl-2021. Madankollu, dawn il-projezzjonijiet huma mdawra b'livell eċċeżzjonālment għoli ta' incertezza.

Kollox ma' kollox, id-deficit ippjanat għall-2020 huwa ogħla u mhux qrib il-valur ta' referenza ta' 3 % tal-PDG stabbilit fit-Trattat. L-eċċess ippjanat huwa kkunsidrat bhala eċċeżzjonali kif definit mit-Trattat u mill-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, filwaqt li n-natura tal-eċċess bħalissa hija kkunsidrata temporanja. Għalhekk, l-analizi tissuġġerixxi li *prima facie* l-kriterju tad-deficit kif definit fit-Trattat u tar-Regolament (KE) Nru 1467/97 mhux sodisfatt.

3. KRITERJU TAD-DEJN

Il-proporzjon tad-dejn tal-Gvern mal-PDG naqset minn 70,4 % tal-PDG fl-2018 għal 66,1 % fl-2019. It-naqqis tal-proporzjon kien prinċipalment xprunat mis-surplus primarju, l-effett tad-denominatur miż-żieda fil-PDG nominali u l-aġġustamenti negattivi bejn l-istokk u l-flussi.

Id-data notifikata turi li s-Slovenja kienet konformi mal-valur referenzjarju tat-tnaqqis tad-dejn fl-2019, hekk kif id-diskrepanza mal-valur referenzjarju hija ta' 6,8 % tal-PDG.

L-analizi għalhekk tissuġgerixxi li l-kriterju tad-dejn huwa ssodisfat fuq il-baži tad-data tal-eżitu tal-2019.

4. FATTURI RILEVANTI

L-Artikolu 126(3) tat-Trattat jistipula li, jekk Stat Membru ma jissodisfax il-ħtiġijiet ta' wieħed minn dawn il-kriterji jew tat-tnejn li huma, il-Kummissjoni jkollha tħejji rapport. Dak ir-rapport irid “iqis ukoll jekk id-dejn tal-Gvern ikunx jeċċedi n-nefqa tal-Gvern f’investiment u jqis il-fatturi l-oħra kollha rilevanti, inkluża l-pożizzjoni ekonomika u tal-estimi għall-futur medju tal-Istat Membru”.

Dawk il-fatturi huma ċċarati aktar fl-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, li jpprevedi wkoll li “kwalunkwe fattur ieħor li, fl-opinjoni tal-Istat Membru kkonċernat, huwa rilevanti sabiex tiġi vvalutata b’mod komprensiv il-konformità mal-kriterji tad-defiċit u tad-dejn u li l-Istat Membru ressaq quddiem il-Kunsill u l-Kummissjoni” jehtieg li jiġu kkunsidrati b’mod xieraq.

Kif speċifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, fir-rigward tal-konformità mal-kriterju tad-defiċit fl-2020, billi l-proporzjon tad-dejn tal-Gvern għall-PDG jeċċedi l-valur ta’ referenza ta’ 60 % u l-kundizzjoni doppja – jiġifieri li d-defiċit jibqa’ qrib il-valur ta’ referenza u li l-eċċess fuq il-valur ta’ referenza jkun temporanju – mhijiex irrispettata, dawk il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fil-passi li jwasslu għad-deċiżjoni dwar l-eżistenza ta’ defiċit eċċessiv fuq il-baži tal-kriterju tad-defiċit għas-Slovenja.

Fis-sitwazzjoni kurrenti, fattur addizzjonalni ewljeni li għandu jitqies fir-rigward tal-2020 huwa l-impatt ekonomiku tal-pandemija tal-COVID-19, li għandha impatt sostanzjali ħafna fuq is-sitwazzjoni baġitarja u tirriżulta f’perspettiva incerta ħafna. Il-pandemija wasslet ukoll għall-attivazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali.

4.1. Il-pandemija tal-COVID-19

Il-pandemija tal-COVID-19 wasslet għal skoss ekonomiku kbir ħafna li qed ikollu impatt negattiv sinifikanti fl-Unjoni Ewropea kollha. Il-konsegwenzi għat-ħabbi tal-PDG se jiddependu fuq kemm iddum il-pandemija kif ukoll fuq il-miżuri meħuda mill-awtoritajiet nazzjonali u f'livell Ewropew u dinji biex titnaqqas il-firxa tagħha, jiġu protetti l-kapaċitajiet ta’ produzzjoni u tiġi appoġġata d-domanda aggregata. L-Istati Membri digħi adottaw, jew qed jadottaw, miżuri baġitarji biex iżidu l-kapaċitā tas-sistemi tas-sahħha u jiprovdu għajjnuna lil dawk l-individwi u lis-setturi partikolarmen milquta. Gew adottati wkoll miżuri sinifikanti ta’ appoġġ ta’ likwidità u garanziji oħra. Soġġett għal informazzjoni aktar dettaljata, l-awtoritajiet kompetenti tal-istatistika għandhom jeżaminaw jekk dawk il-miżuri jinvolvux impatt immedjet fuq il-bilanc tal-amministrazzjoni pubblika jew le. Flimkien mat-tnaqqis fl-attività ekonomika, dawk il-miżuri se jikkontribwixxu għal pozizzjonijiet sostanzjalment ogħla għad-defiċit u għad-dejn tal-Gvern.

4.2 Il-pożizzjoni ekonomika fi żmien medju

L-ekonomija tas-Slovenja kibret bi 2,4 % fl-2019. L-impjieggi komplew jiżdiedu mingħajr waqfien u l-qgħad lahaq rata baxxa ħafna ta’ 4,0 % fl-ahħar tliet xhur. Minkejja tkabbir li immodera fl-ahħar tas-sena, is-Slovenja daħħlet din il-krīzi f’pożizzjoni relattivament b’saħħitha.

Fl-2020, l-ekonomija hija mistennija li tiċkien b'madwar 7 % fuq il-baži tat-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. L-attività ekonomika hija mistennija li tirkupra fit-tieni nofs tal-2020, billi tibbenefika minn miżuri ta' politika b'saħħithom adottati biex isostnu l-impiegħi u jtaffu n-nuqqasijiet fl-introjtu tal-unitajiet domestiċi u l-intrapriži affettwati matul it-naqqis fir-ritmu ekonomiku. Fl-2021, it-tkabbir huwa projettat li se jilhaq is-6,7 %. Il-prospettiva fi żmien qasir tinkludi livell eċċeżzjonali ta' incertezza rigward kemm ittul il-pandemja kif ukoll l-impatt ekonomiku tagħha. Dan huwa fattur mitiganti fil-valutazzjoni tal-konformità tas-Slovenja mal-kriterju tad-deficit fl-2020.

4.3 Pozizzjoni baġitarja fiż-żmien medju

Is-surplus nominali naqas minn 0,7 % tal-PDG fl-2018 għal 0,5 % tal-PDG fl-2019.

Fit-13 ta' Lulju 2018, kien rrakkmandat li s-Slovenja tiżgura li r-rata ta' tkabbir nominali tan-nefqa primarja tal-Gvern, netta minn miżuri diskrezzjonarji ta' dhul u ta' miżuri ta' darba, ma taqbiżx 3,1 % fl-2019 (il-“parametru referenzjarju tan-nefqa”), li jikkorrispondi ma’ aġġustament strutturali annwali ta’ 0,65 % tal-PDG². Għaldaqstant, il-valutazzjoni kumplessiva tindika devjazzjoni sinifikanti mill-perkors ta’ aġġustament rakkmandat lejn l-objettiv baġitarju ta' żmien medju fl-2019 u matul l-2018 u l-2019 flimkien.

Il-Programm ta' Stabbiltà jipprovd informazzjoni dwar miżuri sostanzjali biex tittrażżan il-pandemja u tkun appoġġata l-ekonomija. Hija tistma l-impatt baġitarju ta' dawk il-miżuri ta' appoġġ direkt għal 4,4 % tal-PDG fl-2020.

Il-projezzjonijiet fiskali fit-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni u l-Programm ta' Stabbiltà tal-2020 huma soġġetti għal livell ġholi ta' incertezza.

4.4. Pozizzjoni tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika fi żmien medju

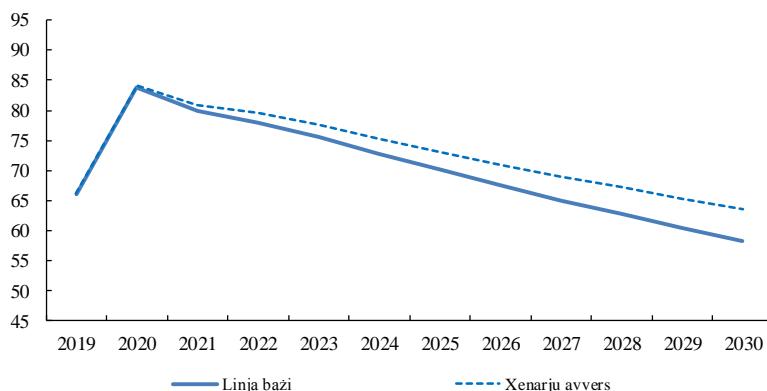
Skont it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni, id-dejn tal-amministrazzjoni pubblika mistenni jonqos għal 66,1 % tal-PDG fl-2019 u għal 83,7 % tal-PDG fl-2020.

L-analizi tas-sostenibbiltà tad-dejn ġiet aġġornata bit-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. Din l-analizi tikkonferma li, minkejja r-riskji, il-pozizzjoni tad-dejn tibqa' sostenibbli fi żmien medju fis-Slovenja, li tikkunsidra fatturi ta' mitigazzjoni importanti (inkluż il-profil tad-dejn u l-livell storikament baxx tar-rati tal-imghax). L-importanti hu li, filwaqt li l-pozizzjoni tad-dejn tal-amministrazzjoni pubblika tiddeterjora b'riżultat tal-pandemja tal-COVID-19 fi żmien qasir, il-proporzjon tad-dejn mal-PDG fil-linjal baži għadu mistenni li jkun fuq trajettorja sostenibbli (li qed tonqos) fi żmien medju³.

² Ir-Rakkmandazzjoni tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2018 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2018 tas-Slovenja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2018 tas-Slovenja (GU C 320, 10.9.2018, p. 103).

³ Il-linjal baži hija bbażata fuq it-tbassir tar-rebbiegħa 2020 tal-Kummissjoni. Lil hinn mill-2021, qed jiġi preżunt aġġustament gradwali tal-politika fiskali, konsistenti mal-oqfsa ta' koordinazzjoni u ta' sorveljanza ekonomika u fiskali tal-UE. It-tkabbir tal-PDG reali huwa pprojettat skont l-hekk imsejha metodologija tal-EPC/OGWG T + 10. B'mod partikolari, it-tkabbir tal-PDG reali huwa xprunat mit-tkabbir potenzjali tiegħu u huwa affettwat minn kwalunkwe aġġustament fiskali addizzjonali kkunsidrat (permezz tal-multiplikatur fiskali). L-inflazzjoni hija preżunta li se tikkonvergi gradwalment għal 2 %. Is-suppożizzjonijiet tar-rati tal-imghax huma stabbiliti f'konformità mal-aspettattivi tas-suq finanzjarju. Fix-xenarju avvers, rati tal-imghax oghla (sa 500 bps) u tkabbir tal-PDG aktar baxx (b'-0,5 pp.), fir-rigward tal-linjal baži, huma preżunti (matul l-orizzont ta' projezzjoni).

Il-Graff 1. Il-proporzjon tad-dejn tal-Gvern mal-PDG, is-Slovenja, % tal-PDG

Sors: Is-servizzi tal-Kummissjoni

4.5 Fatturi oħrajn imressqa mill-Istat Membru

Fit-12 ta' Mejju 2020, l-awtoritajiet Sloveni ttrażmettew ittra bil-fatturi rilevanti skont l-Artikolu 2(3) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97. L-analiżi ppreżentata fit-taqsimiet preċedenti digà tkopri l-fatturi ewlenin ippreżentati mill-awtoritajiet.

5. KONKLUŻJONIJIET

Fuq il-baži tal-Programm ta' Stabbiltà tal-2020, id-defiċit tal-amministrazzjoni pubblika tas-Slovenja fl-2020 huwa ppjanat li se jilhaq it-8,1 % tal-PDG, 'il fuq u mhux qrib tal-valur referenzjarju ta' 3 % tal-PDG fit-Trattat. L-eċċess ippjanat fuq il-valur ta' referenza huwa kkunsidrat bħala eċċeżzjonali u bħalissa huwa kkunsidrat temporanju.

Id-dejn gross tal-amministrazzjoni pubblika kien ta' 66,1 % tal-PDG fi tmiem l-2019, 'il fuq mis-60 % tal-valur ta' referenza tal-PDG skont it-Trattat. Is-Slovenja kkonformat mal-valur referenzjarju tat-tnaqqis tad-dejn fl-2019.

Skont it-Trattat u l-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir, dan ir-rapport eżamina wkoll fatturi rilevanti.

Kif specifikat fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament (KE) Nru 1467/97, fir-rigward tal-konformità mal-kriterju tad-defiċit fl-2020, madankollu, billi li l-proporzjon tad-dejn tal-Gvern ghall-PDG jeċċedi l-valur ta' referenza ta' 60 % u l-kundizzjoni doppja – jiġifieri li d-defiċit jibqa' qrib il-valur ta' referenza u li l-eċċess fuq il-valur ta' referenza jkun temporanju – mhijiex irrispettata, dawk il-fatturi rilevanti ma jistgħux jitqiesu fil-passi li jwasslu għad-deċiżjoni dwar l-eżistenza ta' defiċit eċċessiv fuq il-baži tal-kriterju tad-defiċit għas-Slovenja.

Kumplessivament, l-analiżi tissuġġerixxi li l-kriterju tad-defiċit kif definit fit-Trattat u fir-Regolament (KE) Nru 1467/1997 għadu mhux rispettaw.